

Tiedotusyksikkö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 7/18
Luxemburgissa 25.1.2018

Tuomio asiassa C-498/16
Maximilian Schrems v. Facebook Ireland Limited

Schrems voi nostaa omasta puolestaan kanteen Facebook Irelandia vastaan Itävallassa

Sen sijaan muiden kuluttajien oikeuksien luovutuksensaajana hän ei voi käyttää kuluttajan oikeuspaikkaa ryhmäkannetta varten

Maximilian Schrems, joka asuu Itävallassa, on nostanut kanteen Facebook Irelandia (jäljempänä Facebook) vastaan Itävallan tuomioistuimissa. Hän arvostelee Facebookia useiden tietosuojaa koskevien säännösten rikkomisesta hänen yksityisen Facebook-tilinsä¹ ja seitsemän² muun sellaisen käyttäjän tilien suhteen, jotka ovat luovuttaneet hänelle oikeutensa tätä oikeudenkäyntiä varten. Nämä muut käyttäjät ovat myös kuluttajia ja asuvat Itävallassa, Saksassa tai Intiassa. Schrems vaatii, että Itävallan tuomioistuimet toteavat tietyt sopimusehdot pätemättömiksi ja velvoittavat Facebookin yhtäältä lopettamaan riidanalaisten tietojen käyttämisen omiin tai kolmansien tarkoituksiin ja toisaalta maksamaan vahingonkorvauksia.

Facebook katsoo, etteivät Itävallan tuomioistuimet ole kansainvälisesti toimivaltaisia. Facebookin mukaan Schrems ei voi vedota unionin säännökseen,³ jonka nojalla kuluttajat voivat nostaa kanteen ulkomaalaista sopimuskumppaniaan vastaan kotipaikkansa tuomioistuimessa (kuluttajan oikeuspaikka). Koska Schrems käytti Facebookia myös ammatillisiin tarkoituksiin (erityisesti Facebook-sivun avulla kertoakseen toimistaan Facebookia vastaan⁴), häntä ei voitu pitää kuluttajana. Luovutettujen oikeuksien osalta Facebook väittää, ettei niihin voida soveltaa kuluttajan oikeuspaikkaa, koska tätä oikeuspaikkaa ei voida siirtää toiselle.

Näissä olosuhteissa Oberster Gerichtshof (ylin tuomioistuin, Itävalta) pyysi unionin tuomioistuinta täsmentämään ne edellytykset, joiden täytyessä kuluttajan oikeuspaikkaan voidaan vedota.

Tämänpäiväisessä tuomiossaan unionin tuomioistuin vastaa, että **yksityisen Facebook-tilin käyttäjä ei menetä kuluttajan asemaa, kun hän julkaisee kirjoja, pitää esitelmiä, ylläpitää internetsivuja, kerää lahjoituksia ja ottaa vastaan useiden kuluttajien hänelle luovuttamia oikeuksia, jotta niihin vedotaan tuomioistuimessa.**

Sen sijaan kuluttajan oikeuspaikkaan ei voida vedota kuluttajan kanteessa, jolla tämä vetoaa sen alueen tuomioistuimessa, jossa hänellä on kotipaikka, omien oikeuksiensa lisäksi myös muiden sellaisten kuluttajien luovuttamiin oikeuksiin, joilla on kotipaikka samassa jäsenvaltiossa, muissa jäsenvaltioissa tai kolmansissa valtioissa.

¹ Schrems on vuodesta 2010 lähtien käyttänyt Facebook-tiliä vain yksityiseen toimintaansa. Hän on lisäksi avannut vuonna 2011 Facebook-sivun i) kertoakseen toimistaan Facebook Irelandia vastaan, esitelmistään, osallistumisestaan paneelikeskusteluihin ja esiintymisistään tiedotusvälineissä, ii) kerätäkseen lahjoituksia ja iii) mainostaakseen kirjojaan.

² Yli 25000 henkilöä ympäri maailman on lisäksi luovuttanut oikeutensa Schremsille, jotta hän voi vedota niihin tuomioistuimessa.

³ Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22.12.2000 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 44/2001 (EYVL 2001, L 12, s. 1; nk. Bryssel I -asetus). Tämän asetuksen mukaan kanne vastaajaa vastaan on lähtökohtaisesti nostettava sen jäsenvaltion tuomioistuimissa, jossa hänellä on kotipaikka. Ainoastaan tyhjentyvästi luetelluissa tapauksissa kanne vastaajaa vastaan voidaan nostaa tai on nostettava toisen jäsenvaltion tuomioistuimessa.

⁴ Ks. alaviite 1.

Kuluttajan asemasta unionin tuomioistuin huomauttaa, että kuluttajan oikeuspaikkaa sovelletaan lähtökohtaisesti vain siinä tapauksessa, että sopimuspuolien välisen sopimuksen tarkoitus on muu kuin kyseessä olevan tavaran tai palvelun ammattiin tai elinkeinotoimintaan liittyvä käyttö. Sellaisten sähköisen sosiaalisen verkoston palvelujen osalta, joita on tarkoitus käyttää pitkäaikaisesti, on otettava huomioon näiden palvelujen käytön myöhempi kehitys.

Tällaisia palveluja käyttävä kantaja voi vedota kuluttajan asemaan ainoastaan, jos näiden palvelujen käyttäminen lähinnä muihin kuin ammattiin tai elinkeinotoimintaan liittyviin tarkoituksiin ei tämän jälkeen ole muuttunut käyttämiseksi lähinnä kyseisiin tarkoituksiin.

Koska sen sijaan kuluttajan käsite määritellään suhteessa elinkeinonharjoittajan käsitteeseen ja koska se ei riipu taidoista ja tiedoista, jotka kyseisellä henkilöllä on todellisuudessa, asiantuntemus, jonka tämä henkilö voi saavuttaa kyseisten palvelujen alalla, tai hänen sitoumuksensa edustaa näiden palvelujen käyttäjien oikeuksia ja intressejä eivät kumpikaan ota häneltä pois kuluttajan asemaa. Jos kuluttajan käsitettä tulkittaisiin siten, että tällainen toiminta jäisi sen ulkopuolelle, tällöin estettäisiin se, että kuluttajat voivat tehokkaasti puolustaa oikeuksiaan suhteessa sopimuskumppaneinaan oleviin ammatin- ja elinkeinonharjoittajiin, mukaan lukien henkilötietojen suojaan liittyviä oikeuksiaan.

Luovutetuista oikeuksista unionin tuomioistuin muistuttaa, että kuluttajan oikeuspaikka on luotu suojaamaan kyseessä olevan sopimuksen osapuolena olevaa kuluttajaa. Tämän vuoksi kuluttajaa suojataan vain siltä osin kuin hän on henkilökohtaisesti oikeudenkäyntimenettelyn kantajana tai vastaajana. Näin ollen kantaja, joka ei ole itse kyseessä olevan kuluttajasopimuksen osapuoli, ei voi hyötyä kuluttajan oikeuspaikasta. Tämä pätee myös kuluttajaan, jolle on luovutettu muiden kuluttajien oikeuksia.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla julistamispäivänä

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamisesta on saatavilla "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106